

Och nu – över till något helt annat...

MBL bjuder på en ljudupplevelse som inte är lik någon annan. Och nu behöver man inte betala en hel förmögenhet för det längre – det räcker med en halv...

Det har på sistone varit fler än vanligt som varit intresserade av att komma på besök i det enkla hemmet. Det är ju alltid trevligt att vara uppskattad, men orsaken har inte varit undertecknad som sådan utan mer det faktum att jag haft fint besök i mitt lyssningsrum.

Jag har nämligen haft en hel anläggning från tyska MBL – den nya "billiga" Corona-serien plus de näst minsta högtalarna, modell 120, i lyssningsrummet. Och det har dragit folk – och kostat en hel del rödvin...

MBL och Corona

Ända sedan jag för över ett år sedan besökte MBL i Berlin och deras fabrik i Eberswalde, en timmes resa nordost till en sömning stad som en gång låg bakom järnridån, har jag väntat på att få prova en MBL-anläggning i mitt eget hem. Jag hade bland annat hört det stora systemet på München-utställningen och fick dessutom höra det i MBL:s lyssningsrum, vilket onekligen

gav mersmak på att lyssna mer till vad firman kunde prestera.

Redan då var Corona-serien i princip klar, en förserie höll faktiskt på att tillverkas, men hos MBL valde de att finslipa ända fram till våren i år innan de presenterade produkterna officiellt. "Jag skulle få den så snart den var klar", hette det, och nu har det alltså skett.

Corona-serien är den nya "instegsserien" från MBL som ska få en lite bredare kundkrets att intressera sig för den högst speciella ljudupplevelse som är firmans signum.

Vad är det då som är så speciellt? Jo, MBL startade som en högtalarfirma där man utvecklade sin helt egen rundstrålande högtalare. Och en rundstrålande högtalare kan ge några helt andra upplevelser – eller kanske rättare sagt annorlunda upplevelser – än en normal dynamisk högtalare ger.

Varje princip har sina speciella för- och nackdelar, vad den rundstrålande högtalaren angår är

nackdelarna bland annat att de är dyra och komplicerade att tillverka och att de kräver ström för att spela – mycket ström. MBL började faktiskt med att tillverka förstärkare själva eftersom de hade svårt att hitta förstärkare som kunde göra högtalarna rättvisa och ständigt hade problem att hitta bra lekkamrater till utställningar och demos.

Rundstrålning och musiken

Den rundstrålande högtalaren skickar ut sina impulser cirkulärt 360 grader. Det betyder att lite av den där upplevelsen av att man kan placera ut alla saker våldsamt precist i ljudbilden inte finns där. Å andra sidan, om du hör musik live har du den inte heller. Är det här då egentligen ett mer riktigt sätt att reproducera musik? Är det bara så att vi vant oss vid något som egentligen inte är riktigt och att vi därför ibland har svårt att omedelbart ta till oss något som utmanar våra konventioner?

Mycket riktigt tar det också en stund att "stämna sinnena i rätt tonart". I gengäld uttryckte en professionell cellist som var på besök det så här efter en stunds lyssnande: "jag känner mig hemma när jag hör det här". Och jag är benägen att hålla med. I praktiken betyder det att mycket av den musik man hör upplevs på ett lite annat

sätt, en del studioinspelad musik kittlar fantasin lite mindre medan annan gör det desto mer. Och livemusik kittlar i synnerhet. Det hela känns väldigt äkta, helt enkelt.

Det handlar om att skapa en fantombild av det som skedde vid inspelningen, säger chefskonstruktören hos MBL, Jürgen Reus. Självt är han också samtidigt en ivrig skivproducent och ljudtekniker, så han bör ju veta vad han talar om.

Elektronik och högtalare

I takt med att MBL lyckats bygga mindre högtalare då de lyckats kombinera sina diskant- och mellanregisterelement med dynamisk bas, har också kravet på en "mindre" elektronikserie kommit. Dock ska man vara medveten om att vi fortfarande talar high-end och high-end-priser – men i jämförelse med vad MBL normalt har för prislappar är det "billigt".

Alla produkterna i Corona-serien, som består av CD-spelare/DAC, förförstärkare, mono- och stereoslutsteg samt integrerad förstärkare, är inhysta i likadana kabinetter. Rundade hörn och en kromad eller guldfärgad topp är det första man ser, liksom en lysande logo på toppen där man kan reglera ljusstyrkan i teckenfönstren i fem steg. Teckenfönstren har behagligt stor grön text och det finns inga blå lysdioder – tack för det. Enheterna kan länkas samman och utbyta informationer via en "Smartlink" och de kan uppdateras via SD-kort.

Kabinetten på testexemplaren var i svart och krom, och allt damm och alla fingeravtryck syns direkt. Emellertid är det osedvanligt läckra apparater att ha att göra med. Allt verkar fantastiskt välbyggt, det enda jag stört mig lite på är att när cd-spelaren spottar ut en skiva från sin slotmekanism så sker det inte direkt ljudlöst. Skivan läses emellertid in snabbt och det tar inte många sekunder från att man stoppar in skivan tills det hörs musik.

Fjärren är liten och välfungerande, men det tar lite tid för den att bläddra mellan skivspåren så ibland hinner man trycka för många gånger på nästa spår.

Corona i korthet

De tre elektronikprodukter ur Corona-serien jag haft på besök är cd-spelaren C31, förförstärkaren C11 och stereoslutsteget C21. Högtalarna var deras Radialstrahler MBL 120.

Cd-spelaren C31 är inte bara en cd-spelare utan även en DAC. Den har ingångar för USB (upp till 96 kHz, asynkron och galvaniskt isolerad), Toslink och S/PDIF, ingångar som man enkelt väljer mellan via fjärren eller frontpanelen med sina få tryckknappar. Utgångar finns i form av både balanserade och obalanserade analoga och en digital S/PDIF.

C31 är en representant för den nya trenden dyrare cd-spelare, där man lagt ner så mycket jobb på att få den att också vara en utmärkt DAC att hela maskinen låter av det uttjatade ordet "analogt". Jag har tidigare tyckt att dyrare cd-spelare oftast inte riktigt hållit måttet, men C31 låter helt enkelt alldeles utmärkt, även när man tar med priset i beräkningen.

Förförstärkaren C11 ser precis likadan ut, men istället för en springa för cd-skiva har den en volymratt. Den har fem obalanserade ingångar (varav en till processor), en balanserad (plus option för phonomodul), en tapeutgång och två pre-out samt en balanserad utgång. Allt andas högsta kvalitet och ljudmässigt är den tyst och brusfri och på det hela taget mer eller mindre osynlig. En enkel setupmeny finns tillgänglig och det hela är i stort sett självförklarande, vilket för övrigt gäller för alla apparaterna. Sätt bara på dem, resten ger sig närmast själv. En fröjd att arbeta med.

Stereoslutsteget C21 har inga knappar alls och väljer själv mellan de balanserade och de obalanserade ingångarna. Det förvånande här är att man valt att använda en egen klass D- teknik som man

kallar Linear Analog Switch Amplifier som lär ska vara oberoende av vilken last man hänger på. Den har dock en klassisk och väl tilltagen transformatorströmförsörjning. Effekten anges till 400/300/180 watt i 2/4/8 ohm.

C21 har en nattsvart bakgrund, bjuder på utmärkt upplösning och känns frisk, spänstig och nyanserad i spelstilen. Om vi talar klass D så drar den lite åt samma håll som både Primare och Marten, alltså den "vuxna" och helgjutna återgiv-

ning som bara kan komma från en mogen och välgjord konstruktion.

Högtalarna MBL 120 är firmans näst minsta högtalare, samma stuk men större kropp än firmans minsta modell 126. De översta frekvenserna tas om hand av två av firmans speciella radialstrahler-element medan basen är dynamisk med sidoplacerade element och en bakåtmylnande reflexport. Stativen är en integrerad del av hela högtalaren.

Upplevelsen

Det är nyckelordet för hela testen. Upplevelsen. På senaste göteborgsmässan satt några grabbar i 20-årsåldern på första bänk inför samma anläggning som den jag haft hemma. De fick helt enkelt sitt livs musikupplevelse – kanske också för att de var så unga att alla konventioner ännu inte börjat agera stoppklossar i hjärnan. De var tagna av det de hört, berörda, musiken hade trängt in i dem i en grad de var helt oförberedda på att få uppleva.

Jag har själv gjort experimentet vid en efterfest när ett stort gäng hamnade i en butik i Oslo med MBL uppställt i ett rum – en mellanläggning. Jag fick några att helt oförberedda sätta sig och lyssna, vilket resulterade i de tappade hakornas natt och för många en helt ny syn på vad man kan uppleva från en musikanläggning.

Och du får verkligen upplevelsen även med den "lilla" anläggningen från MBL. Jag satte på ett lite utmanande "klassiskt" stycke för den tidigare omtalade cellisten, och frågade om han spelat det? Nej, sade han, men det är spännande! Man kliver liksom rakt in i konserten och får musiken serverad som om man verkligen också satt i publiken, vilket gav upphov till en diskussion om mångkanalsåtergivning – här är det lite samma känsla av att vara med mitt i händelseförloppet.

Musiken? Modern Ensemble: Dog Breath Variations från Zappas Yellow Shark.

Bleckblås brukar skilja agnarna från vetet. Jag lyssnade mig igenom ett antal blåsarrangemang från Blood, Sweat and Tears samt tidiga Chicago (innan det gick Peter Cetera och mainstream-ljudtapet i dem) – med största nöje. Trots att det handlar om mångkanals studioinspelningar med en viss patina har instrumenten sin riktiga timbre i behåll i återgivningen vilket gör att det låter äkta och genuint.

Och det gör inget alls att lyssna på patinerade inspelningar, på en riktigt bra utrustning går åldern bara in som en del av helhetsupplevelsen. Jag spelade lite Django Reinhardt från tidigt 40-tal – det lät förkrossande bra, engagerande och dessutom svängde det som bara fanken!

Kan Corona spela tyngre musik? Well, en skiva med Rage Against The Machine avslöjar att det

inte är några som helst problem. När så krävs kan basdelen lägga en riktigt kompetent botten och få fram den tyngd i återgivningen som krävs för att skapa liv i genren. Större högtalare kan förvisso ge ännu mer här, men med tanke på fysiken gick det överraskande bra.

Alternativet

Ska man kategorisera vad det egentligen är som MBL bjuder på med sin Corona-anläggning, så är det upplevelser för musikälskaren som har plats och rätt gott om pengar. Han/hon ska dessutom strunta i vad andra tycker, lita på sina egna öron och ha förmågan att ta till sig och entusiasmeras av det han/hon hör. Det sista tycker jag dock närmast är en förutsättning för att ens hålla på med att intressera sig för bra ljud...

Men det är en något alternativ upplevelse jämfört med hur konventionen säger att man ska uppleva ljud från en musikanläggning. Men unna dig att lyssna – blunda och glöm bort var du är, och så finns det en god chans att du kan få gåshud ... över hela kroppen...

Corona-serien har på ett utmärkt sätt tagit MBL-upplevelsen lite närmare det ekonomiskt realiserbara, men anläggningen kostar ändå som en högklassig bil. Men så är det med högklassig återgivning, den är inte gratis.

Vilken upplevelse vill du helst ha? Valet är ditt!

MBL C11

<p>LJUDKVALITET ★★★★★</p> <p>FUNKTIONALITET ★★★★★</p> <p>ANVÄNDNING ★★★★★</p> <p>KVALITETSINTRYCK ★★★★★</p>	
<p>+ Tyst och brusfri Utmärkt betjäning</p>	
<p>- Yta känslig för beröring</p>	
<p>Pris: 54 000 kr www.audioconcept.se</p>	

MBL C21

<p>LJUDKVALITET ★★★★★</p> <p>FUNKTIONALITET ★★★★★</p> <p>ANVÄNDNING ★★★★★</p> <p>KVALITETSINTRYCK ★★★★★</p>	
<p>+ Grön driftsekonomi Vuxen klass-D</p>	
<p>- Dammet syns...</p>	
<p>Pris: 58 000 kr www.audioconcept.se</p>	

MBL C31

<p>LJUDKVALITET ★★★★★</p> <p>FUNKTIONALITET ★★★★★</p> <p>ANVÄNDNING ★★★★★</p> <p>KVALITETSINTRYCK ★★★★★</p>	
<p>+ Flexibel "Analogt" ljud</p>	
<p>- Inte högupplöst USB</p>	
<p>Pris: 56 000 kr www.audioconcept.se</p>	

MBL 120

<p>LJUDKVALITET ★★★★★</p> <p>FUNKTIONALITET ★★★★★</p> <p>ANVÄNDNING ★★★★★</p> <p>KVALITETSINTRYCK ★★★★★</p>	
<p>+ Ljudupplevelsen</p>	
<p>- "Underligt" utseende</p>	
<p>Pris: 140 000 kr www.audioconcept.se</p>	